

AMBIS VYSOKÁ ŠKOLA, a.s.

Studijní program: Bezpečnostní management v regionech

Obce s rozšířenou působností

Bakalářská práce

Autor: Michael Řihák

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Protiva

Odborný konzultant: Městský úřad Uherský Brod

Praha

Rok 2021 - 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a v seznamu uvedl veškerou použitou literaturu.

Svým podpisem stvrzuji, že odevzdaná elektronická podoba práce je identická s její tištěnou verzí, a jsem seznámen se skutečností, že se práce bude archivovat v knihovně VŠ AMBIS a dále bude zpřístupněna třetím osobám prostřednictvím interní databáze elektronických vysokoškolských prací.

V Praze, dne 31. 7. 2022

Michael Řihák
vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěl bych poděkovat za projevenou pomoc svému vedoucímu práce panu Mgr. Jiřímu Protivovi a dále všem pracovníkům městského úřadu v Uherském Brodě, kteří mi byli nápomocni při získávání informací k mé praktické části. Děkuji všem za jejich vstřícnost a ochotu.

Zadání bakalářské práce

Akademický rok: 2021-2022

Student: Michael Řihák
UČO: 42381
Program: **AMBIS BMR Bezpečnostní management v regionech,**
bakalářský studijní program
Studijní obor: **AMBIS BMRK Bezpečnostní management v regionech**
Téma: Obec s rozšířenou působností
Topic: Municipality with extended powers
Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jiří Protiva

Cíl práce:

Cílem této práce je vysvětlit pojem obec, historii obcí v ČR, jak taková obec funguje, jakou má strukturu, kdo stojí v jejím čele, kdo ji řídí a dále popsat fungování obce s rozšířenou působností na konkrétním případě města Uherský Brod.

Struktura práce:

1. Úvod
2. Obec
3. Historie obcí v ČR
4. Fungování obcí
5. Struktura obcí
6. Město Uherský Brod
7. Závěr

Základní prameny a literatura:

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

Ambis vysoká škola, a.s.

5. Zákon č. 500/2004Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
6. Vyhláška Ministerstva vnitra o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností č. 388/2002 Sb.
7. KOUDELKA, Zdeněk. *Obecní samospráva, Zákon o obcích v komentovaném znění*, Brno: Občanské sdružení pro region, 2006. ISBN 80-7239-193-3
8. KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: Podle reformy veřejné správy v roce 2001*. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2001. ISBN 80-7201-272-X.
9. KOUDELKA, Ph.D, JUDr. Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou po 1.1.20003 včetně úplného znění obecního a krajského zřízení*. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2003. ISBN 80-7201-403-X.

Anotace

Bakalářská práce „Obce s rozšířenou působností“ rozdělená do čtyř kapitol definuje základní pojmy obecního zřízení, popisuje historický vývoj i současné členění obecních zřízení, zabývá se také postavením obcí z hlediska samosprávné i přenesené působnosti. Praktická část je zaměřena na konkrétní obec Uherský Brod, která má statut obce s rozšířenou působností.

The bachelor's

Thesis "Municipalities with extended powers" divided into four chapters defines the basic concepts of municipal institutions, describes the historical development and current division of municipal institutions, also deals with the position of municipalities in terms of self-government or delegated powers. The practical part is focused on a specific municipality Uherský Brod, which has the status of a municipality with extended powers.

Klíčová slova

Obec, obec s rozšířenou působností, samospráva obcí, obecní úřad, Uherský Brod

Keywords

Municipality, municipality with extended powers, self-gouvernement, municipality office, Uherský Brod

Obsah

Úvod.....	9
1. Pojem obec a její určení	11
1.1 Základní znaky samosprávného určení obce:	11
1.2 Samostatná působnost obce	12
1.2.1 Orgány obce	13
1.3 Statutární město	13
1.4 Zastupitelstvo obce	13
1.4.1 Starosta obce	14
1.4.2 Rada obce	14
1.4.3 Zvláštní orgány.....	15
1.4.4 Obecní úřad	15
1.4.5 Tajemník obce.....	16
1.5 Obecní policie.....	17
1.6 Rozpočet obce.....	17
1.6.1 Příjmy obecního rozpočtu	17
1.6.2 Výdaje obecního rozpočtu	19
1.7 Veřejnoprávní smlouvy.....	20
2. Historický vývoj obecního zřízení	22
2.1 Vývoj obecního zřízení do roku 1918.....	22
2.2 Vývoj obecního zřízení v letech 1918-1945	23
2.3 Vývoj obecního zřízení mezi lety 1945-1989	24
2.4 Vývoj obecního zřízení po roce 1989	26
3. Obce s rozšířenou působností.....	29
3.1 Obce s pověřeným obecním úřadem.....	30
3.2 Právní postavení obce s rozšířenou působností	31
3.3 Přenesená působnost	32
4. Město Uherský Brod	35
4.1 Historie města Uherský Brod.....	36
4.2 Novodobý vývoj města Uherský Brod.....	37
4.3 Zastupitelstvo města Uherský Brod.....	39

4.4 Organizační struktura Městského úřadu Uherský Brod.....	41
4.4.1 Odbor kanceláře tajemníka (OKT)	42
4.4.2 Oddělení právní a personální (OKT-OPP).....	43
4.4.3 Oddělení informatiky (OKT-OINF).....	45
4.4.4 Odbor správní agendy (OS-S).....	46
4.4.5 Oddělení správní činnosti a agendy (OS-D)	47
4.4.6 Oddělení dopravně správní činnosti a agendy (OS-D)	48
4.4.7 Odbor stavebního úřadu (OSU)	49
4.4.8 Oddělení územního plánování.....	49
4.4.10 Odbor sociálních věcí (OSV)	51
4.4.11 Odbor rozvoje města (ORM)	52
4.4.12 Oddělení investic (ORM-OI)	52
4.4.13 Oddělení dotací a rozvoje města (ORM-ODRM)	53
4.4.14 Oddělení městské architektury (ORM-OMA)	54
4.4.15 Odbor majetkoprávní (OMP).....	54
4.4.16 Odbor finanční (OF).....	55
4.4.17 Odbor školství, kultury a sportu (OSKS).....	56
4.4.18 Městské informační centrum.....	57
4.4.19 Odbor obecní živnostenský úřad (OOZU)	57
4.4.20 Oddělení registrace (OOZU-OR).....	58
4.4.21 Oddělení interního auditu.....	58
Závěr	61
Zdroje	65
Právní předpisy	65
Literatura	66
Internetové zdroje.....	66
Seznam obrázků:	67

Úvod

Tato bakalářská práce s názvem „Obce s rozšířenou působností“ má za cíl definovat pojem a určení obcí v České republice, včetně historického vývoje, zaměřit se na fungování i současnou úpravu obcí s rozšířenou působností a popsat také jejich strukturu. Praktická část se zabývá obcí Uherský Brod jako konkrétním příkladem obce s rozšířenou působností.

Bakalářská práce je členěna do čtyř na sebe navazujících kapitol, které mají směřovat k naplnění cíle práce.

První kapitola definuje pojem obec a její určení. Zaměřuje se na základní pojmy obecního zřízení, tedy zákonné ukotvení obcí na základě zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen „Ústava“ nebo „Ústava ČR“) a také speciálního zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění platných předpisů (dále jen „zákon o obcích“ nebo „obecní zákon“). Sledována je zejména základní problematika postavení obcí, a to jejich samosprávná a přenesená působnost. Rovněž jsou definovány klíčové orgány obce, jako je obecní zastupitelstvo, rada obce, obecní úřad, starosta a další.

Druhá kapitola je zaměřena na historický vývoj obecního zřízení na území České republiky (dále jen „ČR“), potažmo českých zemí za doby rakouské monarchie. Zaměření je na základní uspořádání obecního zřízení, změny a reformy v oblasti postavení obcí. Sledovaná období byla zvolena dle základních historických mezníků vývoje českých dějin. Prvním obdobím je tak vývoj obecního zřízení za rakouské monarchie a Rakouska-Uherska. Dalším sledovaným obdobím je doba od vzniku samostatného Československa do roku 1945, kdy nová republika podlehla okupačním tlakům a následovala druhá světová válka, která po svém konci změnila uspořádání světa i vnitrorepublikových poměrů. Následuje období od roku 1945 do roku 1989, kdy pomalu začala nastupovat éra komunistické moci, jež potlačovala svobodu a demokratické principy celé společnosti, tedy i napříč obecním zřízením.

Poslední část historického vývoje se zaměřuje na změny po revolučním roce 1989, kdy došlo opět k návratu demokratického zřízení a vývoj obcí prošel nutnými změnami.

Třetí kapitola se zaměřuje na současné členění obecního zřízení. Je zde věnována pozornost rozlišení pojmů obec, městys a město. U měst pak rovněž dělení na statutární města a speciální postavení hlavního města Prahy, které se řídí zvláštní právní úpravou. Větší zaměření je pak na postavení obcí s rozšířenou působností (ORP), jakožto typ obce s nejvyšším oprávněním k výkonu státní správy v přenesené působnosti.

Čtvrtá kapitola se věnuje praktické problematice a organizačnímu řádu vybrané obce s rozšířenou působností. Zvoleno bylo město Uherský Brod, které má statut obce s rozšířenou působností.

1. Pojem obec a její určení

Právní postavení obce je upraveno v Ústavě ČR, konkrétně v hlavě sedmé. Obec tvoří základní územně samosprávné celky. Právo obcí na samosprávu je dané v Ústavě ČR. Toto právo na samosprávu obcí je ústavním právem. Jde tedy o právní předpis nejvyšší právní síly. Obce jsou veřejnoprávními korporacemi. Každá obec sestavuje každoročně i vlastní rozpočet. Obce disponují vlastním majetkem, hospodaří dle vlastního rozpočtu. Rozpočet obce sestavují každoročně samostatně, nezávisle, což je další znak jejich samostatného určení. Vždy samozřejmě musí dbát na dodržování platných zákonů (Průcha, 2012).

1.1 Základní znaky samosprávného určení obce:

- Území (katastrální území) obce
- Občané
- Působnost

Územím obce se rozumí jeho katastrální území, tedy nejen samotná plocha obydlené části obce, ale i veškeré plochy, které do katastru obce náleží (pole, louky, lesy apod.).

Občanem obce je každá fyzická osoba, která má státní občanství ČR a trvalý pobyt v obci. Každý občan obce má právo podílet se na jejím chodu, má právo volit a být volen do obecního zastupitelstva po dosažení věkové hranice 18 let.

Působnost obce vymezují zákonné pravomoci, kterými může obec disponovat. Jde o samostatnou působnost, která spočívá v samosprávě obcí. V tomto případě odpovídá úřad Radě města. Dále pak jde o výkon státní správy v přenesené působnosti, kdy je úřad kontrolován Krajským úřadem Zlínského kraje. Na základě samostatné působnosti mají obce právo vydávat vlastní právní předpisy tzv. obecně závazné vyhlášky. Případně mohou vydávat v rámci přenesené působnosti obecně

platné právní předpisy. Oba tyto typy si následně dále rozebereme, jelikož se jedná o základní významné prvky funkce obcí (Koudelka, 2001).

Obec je základním územně samosprávným územním celkem. Každá obec je zároveň součástí vyššího samosprávně územního celku (kraje). Krajů máme v ČR celkem 13, někdy se uvádí 14 krajů, když se započítává Hlavní město Praha, které má však specifické právní postavení a právní úpravu v podobě zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Základním cílem obce je, dle § 2 zákona o obcích, péče o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Veřejný zájem je tzv. neurčitý pojem, který není nikde v zákoně definován. Pojmy jako veřejný zájem, veřejný pořádek nejsou nikde taxativně zákonně definovány. Jedná se o tzv. neurčité pojmy. Tedy jejich výklad a právní nastavení se může lišit. Pro jednu obec to může znamenat např. zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti, aby nedocházelo k větším výtržnostem, pro jinou obec to může znamenat větší snahu např. o třídění odpadů, úklid v obci, zákaz volného pobíhání psů apod. Obec pak nastavuje konkrétní pravidla pro dodržování a vymáhání veřejného pořádku v obci (Průcha, 2012).

1.2 Samostatná působnost obce

V rámci samostatné působnosti vykonávají obce samosprávu. Jedná se o právní akty, kterými obec může přiznávat práva či nařizovat povinnosti pouze v rámci dané obce. Zákon přesně stanovuje podmínky a účely, za jakých může být obecně závazná vyhláška vydána. Rovněž nesmí být obecně závazná vyhláška v rozporu s právními předpisy vyšší právní síly, tedy zákony, ústavními zákony. Pokud by tomu tak bylo, je samozřejmě vydání takové obecně závazné vyhlášky protizákonné a neplatné. (Průcha, 2012).

1.2.1 Orgány obce

Zákon o obcích upravuje několik základních pojmů či orgánů, které jsou v obcích zřizovány. Tyto orgány obce jsou základním předpokladem výkonu místní správy. Bez nich by obecní samospráva jako taková nemohla fungovat. Základní z nich si níže uvedeme:

- Zastupitelstvo obce
- Rada obce
- Tajemník
- Starosta
- Místostarostové
- Obecní úřad
- Zvláštní orgány obce

1.3 Statutární město

Zvláštním typem obce jsou tzv. statutární města. Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města a v jeho čele stojí primátor. Orgány statutárního města se nazývají rada města (RM), magistrát a zvláštní orgány města. Člení se dále na městské obvody. Každý městský obvod má své vlastní zastupitelstvo městského obvodu a v jeho čele stojí starosta městského obvodu. Dále jsou pak tzv. městské části, které jsou spravovány zastupitelstvem městské části (ZM) a v čele je starosta městské části. Rovněž i další orgány mají analogicky stejné názvy, jako je rada městské části, úřad městské části a zvláštní orgány městské části (§ 130-142 zákona o obcích).

1.4 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce představuje vrcholný orgán samosprávy obce. Je klíčovým samosprávným orgánem v oblasti samosprávy. Poté rozhoduje ve věcech

samostatné působnosti obce. Zastupitelstvo obce je tvořeno ze zástupců volených občany příslušné obce v obecních (komunálních) volbách. Jejich zasedání jsou veřejná a počet členů se odvíjí od počtu obyvatel v obci. Počet členů zastupitelstva je upraven zákonem a odpovídá velikosti obce (§ 67-80 zákona o obcích).

1.4.1 Starosta obce

Obec je navenek reprezentována starostou, který v obecním úřadu stojí v čele. Starosta obce rozhoduje ve věcech a záležitostech správy obce, pokud nejsou zákonem nebo statutem vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu. Starosta je spolu s místostarostou volen zastupitelstvem obce, z řad zvolených členů zastupitelstva. Musí být občanem ČR. Za výkon své funkce je odpovědný zastupitelstvu obce. Starosta rovněž jmenuje a odvolává tajemníka, k čemuž je třeba souhlasu ředitele Krajského úřadu příslušného kraje a dále stanoví jeho plat podle zvláštních právních předpisů. Pokud funkce tajemníka není zřízena, přebírá starosta jeho funkci. Jako hlava obce je rovněž starosta přímým prostředníkem mezi obecním úřadem a občany obce. Tedy zodpovídá za předávání informací občanům obce o činnosti a plánech obecního úřadu a dění v obci.

V obcích, ve kterých není tajemník obecního úřadu, realizuje výkon přenesené působnosti. Mezi starostovy pravomoci patří svolávání rady obce a zastupitelstva, jejichž zasedání rovněž řídí (§ 103-108 zákona o obcích). Starosta dále plní úkoly, které mu uložily jednací řády orgánů města a usneseními zastupitelstvo města a rada města, řídí a svolává porady vedení města, řídí činnost interního auditu a činnost pracoviště krizového řízení.

1.4.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem. Rada vykonává obecní správu v přenesené i samostatné působnosti. V rámci přenesené působnosti pouze v případech, které jí přímo vyhrazuje zákon. Odpovědná je zastupitelstvu obce. Nezřizuje se ve všech obcích. Obligatorně je povinnost zřídit obecní radu v obcích, které mají více jak 15

členů v zastupitelstvu. Pokud není obecní rada zřízena, přechází výkon jejích pravomocí částečně na starostu obce a částečně na zastupitelstvo obce. Počet členů rady musí být lichý a zpravidla je členem starosta, místostarosta a další radní (§ 99- 102 zákona o obcích).

1.4.3 Zvláštní orgány

Zvláštní orgány obce jsou upraveny v § 106 zákona o obcích. Zpravidla jsou to různé komise, např. přestupková komise, komise pro veřejný pořádek, kulturní komise apod. Zřizuje je starosta na základě zákonného zmocnění zvláštními právními předpisy. Starosta obce rovněž jmenuje a odvolává členy těchto komisí. Vykonávají správu v přenesené působnosti. V čele zvláštní komise může být přímo starosta, případně osoba, která prokáže zvláštní odbornou způsobilost pro výkon této funkce v oblasti přenesené působnosti (§ 117-122 zákona o obcích).

1.4.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu (pokud je jeho funkce zřízena), dále pak zaměstnanci obecního úřadu. V čele obecního úřadu a celé obce stojí starosta. Obecní úřad větších obcí a měst je členěn na speciální odbory, které se dále člení na oddělení. Všichni zaměstnanci obecního úřadu jsou povinni vykonávat svoji práci ve veřejném zájmu ku prospěchu obce a jejích občanů (§ 109-111 zákona o obcích).

V rámci výkonu přenesené působnosti se řídí činnost obecního úřadu dle § 61 zákona o obcích, tedy v rámci zákonem daných pravomocí. V oblasti samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly, které mu byly uloženy zastupitelstvem či radou obce. Dále obecní úřad rozhoduje v náležitostech daných zákonem o obcích nebo zvláštními právními předpisy a pomáhá zřízeným výborům a komisím při plnění jejich činností (Průcha, 2012).

1.4.5 Tajemník obce

Tajemník obce je velmi důležitým orgánem v rámci obecního zřízení. Obligatori povinnost zřídit funkci tajemníka mají obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností. Ostatní obce mají právo funkci tajemníka zřídit, pokud chtějí. Pokud tohoto práva nevyužijí, vykonává úkoly tajemníka starosta obce. Starosta obce rovněž tajemníka jmenuje a odvolává.

Tajemník je zaměstnancem obce a je přímo odpovědný za výkon své funkce starostovi obce. Tajemník plní úkoly, které mu uloží jak starosta, zastupitelstvo nebo rada obce, a to jak v samostatné, tak v přenesené působnosti. Je vedoucím úřadu v smyslu zvláštního zákona (zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů).

Mezi agendu tajemníka obce patří mimo plnění stanovených úkolů rovněž personální stránka, kdy tajemník plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele vůči zaměstnancům obce. Stanovuje platy zaměstnancům obce, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu. Rovněž tajemník vydává spisový řád, skartační řád, pracovní řád obce a různé další vnitřní předpisy, pokud nejsou vydávány jiným orgánem obce. Dále podepisuje rozhodnutí a i jiná opatření vyplývající z výkonu státní správy ve věcech přenesené působnosti vyhotovené úřadem, není-li k tomu oprávněn jiný zaměstnanec úřadu. Tajemník podepisuje také písemnosti vyhotovené úřadem při plnění úkolů samostatné působnosti obce, přičemž zavazovat obec může, pouze je-li k tomu oprávněn právním předpisem, vnitřním předpisem nebo pověřen rozhodnutím příslušného orgánu města. Navrhuje radě města jmenování a odvolání vedoucích odborů úřadu. Vymezuje práva a povinnosti vedoucích odborů i ostatních zaměstnanců města zařazených do úřadu, kteří nejsou zařazeni v některém odboru úřadu.

Důležité je, že tajemník musí být apolitický a nesmí vykonávat politické funkce. Má právo se účastnit zasedání rady obce a zastupitelstva obce. Nicméně nemá právo hlasovat, jeho hlas je pouze poradní (§ 110 zákona o obcích).

1.5 Obecní policie

Obecní policie je významným prvkem čistě samosprávních pravomocí obce. Jak je uvedeno v § 35 zákona o obcích, je pouze na zvážení dané obce, zda obecní policii zřídí. Může si ji tedy zřídit obec s několika sty obyvateli a nemusí ji mít zřízenou velké město. Samozřejmě zpravidla platí, že města svoji obecní (městskou) policii mají zřízenou, zatímco malé obce ne. Případně využívají služeb městské policie jiné obce na základě tzv. veřejnoprávní smlouvy. Veřejnoprávní smlouva vyžaduje ke svému uzavření nebo změně jejího obsahu souhlas krajského úřadu.

Na rozdíl od Policie ČR, příslušníci obecní policie nespádají pod zvláštní služební zákon, ale jsou klasickými zaměstnanci obce v pracovněprávním poměru. Obecní policista musí mít stejnokroj, služební odznak a na vyžádání se prokázat služebním průkazem. Pravomoc a působnost obecní policie je upravena zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen „zákon o obecní policii“). Příslušník nese označení strážník, nikoliv policista. Podléhá přímým pokynům starosty obce. U větších měst bývá zřízena funkce ředitele městské policie (zákon o obecní policii, 2022).

1.6 Rozpočet obce

Jak uvádí Marková (2000), rozpočet obce lze chápat jako souhrn příjmů a výdajů obce za hospodářský rok, který je totožný s rokem kalendářním. Rozpočet se sestavuje vždy dopředu, aby měla obec přehled o finančních tocích a mohla řešit své případné plány a investice. Pro plánování ve střednědobém horizontu se využívá střednědobý výhled rozpočtu, v rámci kterého obce plánují rozpočet na zhruba 2-3 roky dopředu. Základním právním předpisem řešícím rozpočet obce je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

1.6.1 Příjmy obecního rozpočtu

Každá obec musí dbát na příjmovou stránku, hledat efektivní zdroje příjmů. Omezena je samozřejmě zákonnými parametry a svým posláním, tedy poskytováním veřejných služeb. Oproti soukromému sektoru, kde je cílem podnikatelský zisk.

Skladba příjmů obce:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,
- příjmy z vlastní správní činnosti, včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů, pokud není dále stanoveno jinak,
- příjmy z místních poplatků podle zvláštního zákona,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a správních trestů, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce (§ 8 zákona o rozpočtových pravidlech).

Příjmy obce lze obecně členit na daňové a nedaňové příjmy. Dále pak obce s různou efektivitou využívají dotační možnosti jak od státu, kraje, tak z evropských fondů. Většina příjmů obce se každoročně opakuje, ať už jde o daňové výběry či různé pravidelné transfery, třeba ze státního rozpočtu. Obec může mít i kapitálové příjmy,

kteřé jsou zpravidla nepravidelné či jednorázové, např. z prodeje obecního majetku či pronájmu obecního majetku a tím pádem se jedná o pravidelný příjem.

Daňovým příjmem, který je čistě v režii obce, jsou daně z nemovitostí a daně z příjmů právnických osob. Tyto daně se označují jako svěřené daně. U ostatních daní se jedná o sdílené daně, tedy část končí v rozpočtu kraje či státním rozpočtu a část tvoří příjem obcí. Zde jde např. o daně z příjmů fyzických osob nebo daň z přidané hodnoty.

Cílem obce by mělo být hospodaření s vyrovnaným rozpočtem, případně přebytkovým, což znamená, že jsou příjmy rozpočtu obce větší než jeho výdaje. Tyto rezervy pak může použít obec v dalších letech, využít je na rozšíření plánovaných investic. Pokud jsou příjmy rozpočtu menší než jeho výdaje, vzniká rozpočtový deficit. Pokud obec hospodaří s deficitem, musí tento rozdíl na příjmové straně pokrýt. Lze to řešit rozpuštěním rozpočtových rezerv tvořených přebytky z let minulých. Což ovšem většina obcí s napjatými rozpočty netvoří. V úvahu pak přichází financování deficitu formou bankovních úvěrů. Nákladem je pak úrok z těchto půjček, což je v dalších letech výdajová položka obecního rozpočtu. Obec musí zvážit, jakým způsobem budou řešit financování rozpočtových deficitů, případně se musí snažit hledat úspory, aby rozpočet deficitní nebyl. Rozpočet obce má být rovněž transparentní, aby občané obce věděli, jak je s veřejnými prostředky nakládáno (Marková, 2000; zákon o rozpočtových pravidlech).

1.6.2 Výdaje obecního rozpočtu

Zákon o rozpočtových pravidlech upravuje i výdajovou stránku rozpočtu obce. Nejvýznamnější položky obecních výdajů jsou:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem

- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely (§13 zákona o rozpočtových pravidlech).

U výdajů obce je zřejmé, že jde primárně o výdaje sloužící k výkonu veřejné správy jak v samostatné, tak přenesené působnosti. Samozřejmostí jsou i technické a provozní výdaje, tedy na pronájmy místností, energie, platy zaměstnanců a různé potřebné opravy. Obce investují finanční prostředky nejen do výkonu úřední správy, ale i zvelebování obce a zvyšování úrovně jejich občanů. Může se jednat o různé kulturní a volnočasové prvky. Nicméně musí být prioritně zabezpečena základní povinnost obcí, tedy realizace veřejné správy, jak ji ukládá zákon (Marková, 2020; zákon o rozpočtových pravidlech).

1.7 Veřejnoprávní smlouvy

Veřejnoprávní smlouva je specifickým právním institutem, který je hojně využíván právě mezi obcemi. Právní úpravu najdeme v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů.

Veřejnoprávní smlouvy se dělí na tři typy:

- Koordinační
- Subordinační
- Smlouvy mezi účastníky

Veřejnoprávní smlouvy jsou upraveny v části páté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Jedná se o dvoustranný či vícestranný právní úkon, kterým se zakládají, mění či ruší práva nebo povinnosti dotčených smluvních subjektů. Důležité je, že se jedná o oblast veřejného práva. Obce je využívají při řešení různých úkonů veřejné správy. Koordinační smlouvy jsou uzavřeny mezi orgány veřejné moci, jako je stát, obce, kraje a další orgány veřejné správy zřízené zákonem. Subordinační smlouvy uzavírají orgány veřejné moci s fyzickými nebo právnickými osobami. Třetí typ veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky je nejméně častým typem veřejnoprávní smlouvy. Uzavírají ji mezi sebou účastníci správního řízení a týkají se převodu práv nebo povinností dotčených účastníků řízení, kteří smlouvu uzavírají (§ 159-164 správního řádu; Průcha, 2012).

2. Historický vývoj obecního zřízení

V rámci komplexního přehledu o obecním zřízení je důležité znát i historický vývoj a klíčové mezníky, které tento vývoj poznamenaly. Historické období vývoje obecního zřízení je členěno na čtyři základní úseky, a to:

- Vývoj obecního zřízení do roku 1918
- Vývoj obecního zřízení mezi lety 1918-1945
- Vývoj obecního zřízení mezi lety 1945-1989
- Vývoj obecního zřízení po roce 1989

2.1 Vývoj obecního zřízení do roku 1918

Obce byly základem veřejné správy již v dobách rakouské monarchie. V polovině 19. století zasáhla většinu evropských absolutistických monarchií vlna revolucí a snah o omezení moci panovníka. Byla rušena nevolnictví i poddanství a obyvatelé získávali větší svobodu. Jednou z nich bylo právě zřízení územních samospráv, kdy obce získaly větší autonomii (Malý, 2010).

Prvním právním předpisem, který upravoval obecní zřízení, byl císařský patent č. 170/1849, ř. z., prozatímní obecní zákon, nazývaný též Stadionovo prozatímní obecní zřízení (dle ministra vnitra Franze Serapha von Stadiona). Tento prozatímní obecní zákon obsahoval důležitou zásadu, že základem svobodného státu je rovněž svobodná obec. Tím byly položeny první základy obecní samosprávy. Obce se členily na tři základní typy, a to místní obce, které byly v tomto zákoně podrobně upraveny, dále pak obce okresní a krajské. Tyto dva typy obcí měly být upravené v dalších zákonech. Rovněž měla být zřízena statutární města, která by měla svoji právní úpravu. Následné porevoluční kroky vedly opět k větší centralizaci a upevnění absolutismu ve vládě. V roce 1859 došlo k právní úpravě císařským patentem č. 58/1859 ř. z., který původní zákon modifikoval, nicméně prakticky v celém rozsahu účinný nikdy nebyl. Významným právním předpisem tak byl až císařský patent č. 18/1862 ř. z., rámcový obecní zákon. Tento zákon značně

modernizoval obecní zřízení, zvláště po absolutistickém vedení státu za ministra Bacha v 50. letech 19. století (Schelle a kol., 2009; Malý, 2010).

Rámcový obecní zákon představoval překonání absolutistických prvků zřízení a dával opět obcím více samosprávy. Následně byly přijaty další zemské obecní zákony, které veřejnou správu dále rozvíjely. V rakouském obecním zřízení existovala tzv. dvojkolejnost, což znamenalo rozdělení veřejné správy na státní správu a samosprávu. Za první světové války došlo k větší centralizaci veřejné správy a naopak samospráva byla silně omezena. Byly zřizovány komise a výbory, které měly centralizační funkci.

Obec jako taková představovala základ státu a státního zřízení či státní moci. Samozřejmě v obcích byla kromě samosprávy vykonávána také státní správa v přenesené působnosti (Schelle a kol., 2009; Malý, 2010).

Můžeme konstatovat, že tento typ obecního zřízení byl poměrně značně podobný obecnímu zřízení dnešní doby (jak bude dále rozebráno). Toto obecní zřízení prakticky vydrželo až do rozpadu habsburské monarchie po první světové válce.

2.2 Vývoj obecního zřízení v letech 1918-1945

V roce 1918 došlo k rozpadu Rakouska-Uherska a vzniku samostatného Československa jako jednoho z nástupnických států monarchie. Jelikož se nová republika potýkala s rozličnými problémy, nebylo dostatek času přijímat nové zákony. Tudíž na základě tzv. recepčního zákona došlo k převzetí právních předpisů Rakousko-Uherska. To platilo i pro zákony ohledně obecního zřízení, samosprávy a státního zřízení. Tento krok byl nutný, protože nebylo možné v tak krátké době po konci války přijmout patřičné právní předpisy a hrozil by kolaps nejen veřejné správy, ale celé mladé republiky. Postupně byly nové právní předpisy tvořeny a upravovány dle potřeb Československa (Malý, 2003).

Významnou změnu představoval zákon č. 76/1919 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení dosavadních obecních zřízení a městských statutů

v Československé republice. Tento zákon zřizoval a upravoval obecní zastupitelstvo a obecní radu. Obce se potýkaly s mnoha problémy, které se po konci světové války vyskytly. Těmi byly především návraty veteránů z fronty, pro které nebyla práce, nedostatek potravin, problémy s financováním obecních rozpočtů atd. Rozklad státních financí si vyžadoval novou měnovou reformu, zavedení nové měny. To vše dopadalo i na obce a jejich řízení. Postupně se podařilo stabilizovat situaci a obecní zřízení představovalo opět základní prvek formy státu. Za druhé světové války došlo k zániku místní samosprávy, řízení obcí bylo centralizováno v rámci německého řízení celého protektorátu. Funkci starostů převzali vládní komisaři dosazovaní z řad německé okupační moci. Vše muselo být podřízeno německé válečné moci a tím zanikla i jakákoliv autonomní snaha, která by mohla podkopávat okupační režim (Schelle, 2002).

2.3 Vývoj obecního zřízení mezi lety 1945-1989

Konec druhé světové války znamenal nejen nové politické rozložení světa. Postavení Československa se výrazně změnilo. Přinesl značné změny i ve vnitřním postavení veřejné správy v Československu. První zásadní změnou byl samozřejmě návrat státní správy i samosprávy do rukou orgánů samostatného Československa, které ji převzaly po okupační německé vládě.

Kopecký (2010) uvádí, že válečné centrální řízení bylo postupně nahrazováno opětovným vznikem samospráv. Byly založeny nové orgány místní správy, kterým se říkalo „Národní výbory“. Jejich vznik spadá ještě do válečných let, když byly ilegálně zakládány jako určité revoluční orgány v rámci odboje. Dekret prezidenta republiky Edvarda Beneše č. 18/1944 stanovil tyto ilegální národní výbory jako dočasné zastupitelské orgány. Byla jim tak svěřena výkonná pravomoc na úrovni veřejné správy. Po skončení druhé světové války bylo mimo jiné na Košickém vládním programu roku 1945 ustanoveno zřízení národních výborů. Ty se podle

úrovně působnosti členily na místní národní výbory (MNV), okresní národní výbory (ONV) a zemské národní výbory (ZNV).

Návrat do klasického předválečného samosprávného řízení veřejné správy se nekonal v celé tehdejší formě, nicméně poválečné uspořádání opět dávalo větší prostor samosprávnému řízení. Samozřejmě bylo nutné větší centrální řízení z důvodu poválečného stavu hospodářství a prakticky zničené a rozbité místní správy po válečných letech německé centrální vlády. Tato doba postupného návratu k decentralizaci a místní samosprávě neměla dlouhého trvání. Napjatá poválečná situace na domácí i mezinárodní scéně dávala stále větší prostor komunistické straně, která získávala v poválečné politické scéně stále větší vliv.

Po únorovém komunistickém převratu v roce 1948 došlo k celkové změně společnosti. Komunistická strana postupně ovládla veškeré důležité řídicí a bezpečnostní složky ve vládě i řízení státu. Začala následně likvidovat své konkurenty a opozici. Prvním velkým krokem těchto změn bylo přijetí nové ústavy. Vláda dle nové ústavy byla vrcholným orgánem moci v republice. Zodpovídala se Národnímu shromáždění, které bylo voleno občany. Nicméně o demokratickém zřízení nebo demokratických volbách nemohla být vůbec řeč. Zřízení národní výbory pak byly nositeli a vykonavateli státní moci v rámci územních celků. Nastala řízená centralizace moci. V prvé řadě bylo zrušeno zemské zřízení, které mělo kořeny ještě v habsburské monarchii, převzala ho i nově vzniklá Československá republika. Agendu místní správy po zrušených zemských národních výborech převzaly krajské národní výbory, které byly podřízeny přímo Ministerstvu vnitra. Jednalo se tedy o silné centrální řízení. Místní národní výbory byly vykonavateli státní správy v obcích, nad nimi dále byly okresní národní výbory v rámci okresů a již zmiňované krajské národní výbory na úrovni krajů. Všechny tyto národní výbory ovšem vykonávaly státní moc řízenou centrálně. Místní samospráva jako taková prakticky zanikla. Funkce starosty byla zrušena a v čele národního výboru stál předseda (Koudelka, 2007; Hendrych, 2009).

Roku 1960 vydala státní moc novou ústavu, ve které byly přímo národní výbory určeny jako orgány státní moci a orgány veškeré moci veřejné správy. Výkonným orgánem národního výboru se stalo plénum, které mělo de facto postavení dřívějšího zastupitelstva. Plénum mělo pravomoc vydávat rozhodnutí. Rovněž plénum volilo členy rady, která měla na starost výkon rozhodnutí pléna. Také byly zřizovány speciální referáty pro výkon určité agendy. Dále byly zřizovány různé komise (např. kulturní, školská apod.), které měly poradní funkci v oblastech, ve kterých byly zřízeny. Samozřejmě členové jak referátů, tak komisí, i pléna a samozřejmě také předsedové národních výborů, hlavní referenti a významné řídicí funkce byly vybírány z řad loajálních příslušníků komunistického režimu. Prostor na rozvoj vlastního myšlení, názorů byl značně omezován a trestán. Vše mělo podléhat centrálnímu plánu (Koudelka, 2007; Hendrych, 2009).

Takto nastavené centrální řízení veřejné obecní správy fungovalo až do roku 1989, kdy došlo k pádu socialismu a obce opět získaly zpět svoji autonomii a samosprávu.

2.4 Vývoj obecního zřízení po roce 1989

Sametová revoluce v listopadu roku 1989 přinesla významné změny, podobně jako Vítězný únor 1948, nyní ovšem v opačném směru. Společnost opět získala demokratický rámec a nové Československo se pustilo do řady zásadních reforem.

Základní myšlenkou bylo opět vrátit obcím jejich samostatnost a nechat je spravovat obecní záležitosti v rámci místní, nikoliv centrální správy, podobně jako tomu bylo v době před nástupem totalitního režimu.

Silně centralizovaná veřejná správa byla neefektivní a řízení na nejnižší úrovni obcí bylo často velmi slabé a obce se příliš nerozvíjely. Důležité bylo zakotvení samosprávy do samotné ústavy, aby mělo jejich právní postavení a právo na samosprávu právní zakotvení dané ústavou. Reformy veřejné správy pak měly postupně opět rozvíjet decentralizaci i samosprávu, která byla po dobu několika

desetiletí prakticky vymýcena. V ústavě byl rovněž definován a zaveden pojem místní samosprávy. Místní samospráva se tak opět stala základním kamenem demokratického a decentralizovaného státu. (Průcha, 2012).

Nově vzniklá samospráva obcí tak nahradila agendu místních národních výborů. Národní výbory na místní, okresní a krajské úrovni zanikly. Vznikly opět obecní úřady a konaly se první volby do obecních zastupitelstev. Nadřizenou samosprávnou složkou byly i nadále okresy. Místo okresních národních výborů vznikly okresní úřady. Krajské národní výbory zanikly a jejich agendu převzaly okresní úřady a orgány státní správy. Obec byla nově ústavně definována jako základní prvek místní samosprávy. Samotný pojem „místní samospráva“ získal i ústavní ukotvení a dal obcím po desetiletích nesvobody právo na své vlastní určení a samosprávu (Koudelka, 2007; Průcha, 2012).

Jak uvádí Koudelka (2007), bylo rovněž postupně uzákoněno zřízení krajů jako vyšších územně samosprávných celků. Tento zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl sice přijat v roce 1997, nicméně jeho účinnost byla až od 1. ledna 2000. Dále byl přijat zákon o krajích, zákon o hlavním městě Praze a samozřejmě klíčovým právním předpisem z pohledu obecního zřízení byl již výše zmiňovaný zákon o obcích.

Ke konci roku 2002 došlo ke zrušení okresních úřadů. Agendu zaniklých okresních úřadů z části převzaly obce či orgány státní správy. Část této agendy byla rovněž přenesena na nově vzniklé kraje. Důležité je zmínit, že došlo k zániku pouze okresních úřadů. Okresy jako takové zůstaly nadále v platnosti a ČR se tak kromě krajů a obcí člení nadále i na okresy. Právní předpis, který řešil předmětnou změnu byl zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů (dále jen „zákon o zrušení okresních úřadů“). Tento krok byl dalším významným mezníkem v posílení decentralizace a místní

samosprávy, protože okresní úřady představovaly orgán výkonu státní správy na centralizované úrovni (zákon o zrušení okresních úřadů, Hendrych, 2009).

Hlavní město Praha v rámci reformy získalo specifické postavení. Právní úprava postavení Prahy je v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Praha má specifické postavení hlavního města, dále pak statutárního města a je složena z několika městských částí, které mají postavení obcí různých typů. Rovněž je Praha částečně považována i za kraj, což vede k tomu, že některé prameny uvádějí počet krajů v ČR celkem 14, když počítají i Prahu. Spíše se však uvádí u krajů počet 13 plus Praha (Koudelka, 2007; Průcha, 2012).

3. Obce s rozšířenou působností

Obce s rozšířenou působností získaly rozsáhlé pravomoci a přešla na ně většina správní činnosti, kterou dříve vykonávaly zaniklé okresní úřady. Zbytek veřejnosprávní agendy pak spadal na nově vzniklé krajské úřady či další orgány veřejné správy.

Státní správa se díky decentralizaci a přenesení části jejího výkonu na obce v rámci přenesené působnosti významně přiblížila občanům obcí. V roce 2002 byl přijat zákon, který postavení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností právně upravoval. Občané tak získali možnost mít veřejnou správu prakticky v každé obci nebo v nějaké obci, která jim nebyla příliš vzdálená. A to jak v podobě samostatné působnosti samosprávy, tak v podobě přenesené působnosti státní správy (Hendrych, 2009; Průcha, 2012).

V roce 2002 došlo k významnému zlomu v působnosti obcí s rozšířenou působností, když došlo k přijetí zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností (dále jen „zákon o ORP“).

Dělení obcí v ČR:

- Obec
- Městys
- Město
- Statutární město
- Hlavní město Praha

Obce dělíme na tři základní typy:

- Obce s běžným obecním úřadem (I. typu)
- Obce s pověřeným obecním úřadem (II. typu)
- Obce s rozšířenou působností (III. typu)

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností. Seznam správních obvodů obcí s rozšířenou působností je stanoven vyhláškou č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, území obvodů hlavního města Prahy a příslušnosti některých obcí do jiného okresu.

3.1 Obce s pověřeným obecním úřadem

Obce s pověřeným obecním úřadem jsou určeny k výkonu veřejné správy v přenesené působnosti. Obecní úřady obcí s pověřeným obecním úřadem vykonávají tuto správní činnost v rozsahu jim svěřeným zvláštními právními předpisy. Obce s pověřeným obecním úřadem jsou uvedeny ve zvláštním právním předpise. Jde o zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem (Kočí, 2012; zákon o obcích).

Pokud přestane plnit orgán obce s pověřeným obecním úřadem svoji funkci výkonu státní správy v přenesené působnosti, může část nebo celou tuto agendu vykonávat pověřený obecní úřad, který patří do jeho správního obvodu. O této delegaci rozhodne krajský úřad. Pokud obecní úřad obce s rozšířenou působností přestane plnit své povinnosti, které mu vyplývají z právních předpisů, vloží se do celé věci Ministerstvo vnitra jako ústřední správní orgán. Spolu s Ministerstvem vnitra se mohou do správy agend vložit další ministerstva jakožto ústřední orgány státní moci, kterých se týkají obce, co zanedbaly svou povinnost.

Ministerstvo vnitra pak rozhodne, že bude částečně nebo zcela převedena agenda dotčené obce s rozšířenou působností na jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra vydá rozhodnutí o tomto převedení do 60 dnů ode dne, kdy mu byly oznámeny okolnosti, které ho k tomu opravňují. Důležité je zmínit, že se při vydání rozhodnutí nepostupuje podle správního řádu (Kočí, 2012; Průcha, 2012; zákon o obcích).

Občané dotčené obce s rozšířenou působností a občané dotčených obcí jsou informováni o této skutečnosti formou vyvěšení rozhodnutí Ministerstva vnitra na úřední desce obecního úřadu obce s rozšířenou působností, která své povinnosti neplní a rovněž na úředních deskách dotčených obcí v jejím správním obvodu. Ministerstvo vnitra rovněž může na návrh obce s pověřeným obecním úřadem rozhodnout o delegování části výkonu státní správy obce s rozšířenou působností právě na dotčenou obec s pověřeným obecním úřadem, která návrh podávala. Nutné je doporučení krajského úřadu. Rovněž by tato skutečnost měla být řádně projednána s obcí s rozšířenou působností, které se daná změna odebrání části kompetence výkonu přenesené státní správy bude týkat (zákon o obcích).

Zatímco rozsah samostatné působnosti je pro všechny obce stejný, rozsah úkolů zabezpečovaných v rámci přenesené působnosti se na jednotlivých obcích liší. Ustanovení § 61 zákona o obcích z tohoto hlediska rozlišuje mezi obcemi, které vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu, obcemi s pověřeným obecním úřadem a obcemi s rozšířenou působností (§ 61-66 zákona o obcích).

3.2 Právní postavení obce s rozšířenou působností

Obce s rozšířenou působností vykonávají kromě samosprávné činnosti v rámci samosprávy i státní správu obce v rámci přenesené působnosti. Tuto státní správu vykonávají pro obce prvního a druhého typu, které spadají do jejich působnosti, tzv. do správního obvodu obce s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností vykonávají státní správu v přenesené působnosti v největším možném rozsahu,

oproti obcím prvního a druhého typu. Můžeme tedy konstatovat, že mají největší pravomoci z uvedených typů obcí. Nejsou však nadřizenou obcí pro obce nižšího typu (Kočí, 2012; Průcha, 2012).

Výkon státní správy je obcím s rozšířenou působností svěřen na základě zákona o obcích. Se svěřenou agendou státní správy v rámci přenesené působnosti mohou obce s rozšířenou působností dále určitým způsobem nakládat. Obce s rozšířenou působností, které jsou součástí správního obvodu jednoho krajského úřadu, mohou mezi sebou uzavřít veřejnoprávní smlouvu. Na základě této veřejnoprávní smlouvy může obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vykonává přenesenou působnost, přenést úsek nebo celý rozsah výkonu státní správy v přenesené působnosti na jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Veřejnoprávní smlouva vejde v účinnost, pokud tak svolí Ministerstvo vnitra po projednání s příslušným orgánem státní správy. Zákon o obcích stanovuje, že na výkon státní správy v přenesené působnosti je obec oprávněna obdržet příspěvek ze státního rozpočtu (§ 61-66 zákona o obcích).

Obce s rozšířenou působností mají samozřejmě opět ve své agendě výkon přenesené působnosti, který vykonávají obce prvního typu a obce druhého typu s pověřeným obecním úřadem. Nadto vykonávají další úkony státní správy daných zvláštními právními předpisy. Tyto úkony vykonávají nejen pro území své obce s rozšířenou působností, ale i pro všechny obce ve svém správním obvodu.

3.3 Přenesená působnost

V rámci přenesené působnosti vykonávají obce státní správu. Výhodou výkonu přenesené působnosti přímo v obci je dosah služeb pro občany přímo v jejich obci. Na rozdíl od samosprávné působnosti, kdy si mohou obce v mezích zákona vydávat obecně závazné vyhlášky dle svého uvážení, musí být v rámci přenesené působnosti stejný právní rámec pro jednotlivé úkony. Stejný postup, stejné úřední řešení by se mělo občanům dostat v každé obci napříč ČR. Výkon přenesené působnosti ve

správních věcech upravují zpravidla zvláštní právní předpisy. Což odpovídá výše uvedené skutečnosti, že každá obec by měla (respektive musí) tuto přenesenou působnost vykonávat stejně. Zákon tak může přímo stanovit orgány obce, které tuto přenesenou působnost v základním rozsahu vykonávají, a to na základě speciálního zákona (§ 61 zákona o obcích; Koudelka, 2007; Průcha, 2012).

Obce se při výkonu veřejné správy v rámci přenesené působnosti musí vždy řídit platnými zákony a dalšími právními předpisy v rámci vydávání nařízení obce. V dalších případech se pak řídí usnesením vlády, směrnicemi dalších ústředních správních úřadů, které mohou být nadřízenými správními orgány, ale také mohou působit v jiné oblasti veřejné správy a jejich směrnice a nařízení se dotýkají výkonu veřejné správy v přenesené působnosti. Důležité je, že tato nařízení a směrnice vlády a ústředních státních orgánů nemohou přímo obcím ukládat povinnosti, pokud to zákon vysloveně neříká. Tím je zaručena právě autonomie obcí, které mají svoji samosprávu a tuto přenesenou působnost pouze převzaly. Obce jsou povinny se rovněž řídit opatřeními příslušných orgánů veřejné moci, které byly přijaty při kontrole přenesení působnosti. Tedy, pokud obec vykonává svoji činnost špatně či protizákonně, mohou ústřední orgány veřejné moci do tohoto výkonu zasáhnout (§ 61 zákona o obcích).

Důležitým prvkem výkonu přenesené působnosti je možnost převést určité delegace těchto pravomocí, respektive povinností na jinou obec. Mohou tak učinit obce, které vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností. Tyto obce spolu uzavřou veřejnoprávní smlouvu, ve které se dohodnou na částečném nebo celkovém převodu práv výkonu přenesené působnosti na orgány druhé obce. Tuto veřejnoprávní smlouvu mohou mezi sebou uzavřít dvě i více obcí zároveň. Výjimku tvoří delegace přenesené působnosti na tu činnost, kterou zákon vysloveně určuje pouze orgánům veřejné správy vybraných obcí. Každá veřejnoprávní smlouva musí ke svému uzavření obdržet souhlas krajského úřadu. Financování výkonu veřejné správy v rámci přenesené působnosti je pro obce nákladné a bylo by rozpočtově zatěžující. Proto dostávají ze státního rozpočtu

každoroční příspěvek, který je určen na výkon veřejné správy v přenesené působnosti. Obce hledají cesty, jak ušetřit v napjatých rozpočtech, proto využívají uvedenou spolupráci formou veřejnoprávní smlouvy. Veřejnoprávní smlouva musí jasně definovat rozsah výkonu přenesené působnosti a konkrétní označení všech účastníků této dohody, tedy každé dotčené obce. Veřejnoprávní smlouva také musí obsahovat dobu trvání platnosti a způsob rozdělení financování výdajů na výkon přenesené působnosti (§ 62-66 zákona o obcích).

Takto nastavené fungování výkonu státní správy v přenesené působnosti je zcela jistě krok správným směrem. Občané mají blíže k úřadům a mohou řešit své potřeby. Otázka financování je asi největším problémem. Jak vyplynulo z rozhovoru s pracovníky vybraných obcí, je výkon přenesené působnosti jakožto agenda pro ně v pořádku a berou ji jako službu občanům, která veřejnou správu občanům přiblíží. Nicméně každý se shodl na tom, že tento výkon přenesené působnosti je pro obce finančně ztrátový, jelikož státní příspěvek nestačí na pokrytí provozu výkonu veřejné správy v přenesené působnosti. A třebaže výnosy z pokut např. Živnostenského úřadu, které jsou příjmem obce, spolu se státním příspěvkem nejsou dostačující na celkové pokrytí ročního chodu této agendy. Je otázkou, zda je v dnešní době rostoucích deficitů státního rozpočtu reálné, aby se na výkon státní správy v přenesené působnosti našlo více finančních prostředků.

4. Město Uherský Brod

V rámci praktické části bakalářské práce bylo zvoleno město Uherský Brod, které má statut obce s rozšířenou působností.

Údaje o městě a jeho fungování byly získávány formou analýzy dostupných informací z internetových stránek města Uherský Brod a především z osobní návštěvy a setkání s konkrétním pracovníkem městského úřadu, který více do detailů rozvedl celkovou strukturu a fungování uherskobrodského úřadu. Tyto poznatky byly doplněny informacemi z rozhovorů s občany města na téma aktuální problematiky. Rozhovor s občany proběhl dvakrát formou telefonátu a jeho shrnutí je více rozvedeno především v návaznosti na fungování městského úřadu v Uherském Brodě.

Obr. 1: Logo města Uherský Brod

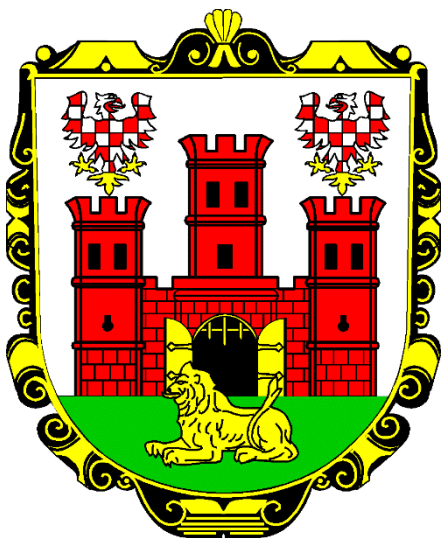

Zdroj: www.ub.cz

Město Uherský Brod má i své oficiální logo, které aktivně využívá při své propagaci či oficiálních událostech.

Historický erb města pak tvoří zlatý lev sedící před hradbami města se zlatou otevřenou bránou. Hradby mají dvě menší boční věže a uprostřed jednu věž vyšší. Dvě krajní věže pak nesou červenobílou orlici.

Obr. 2: Erb města Uherský Brod

Zdroj: www.ub.cz

4.1 Historie města Uherský Brod

Město Uherský Brod, jedno z nejstarších sídel jihovýchodní Moravy, se nachází v příhraniční oblasti moravsko-slovenského pomezí, v podhůří nejvyšší hory Bílých Karpat, Javořiny. Počátky historického osídlení Uherského Brodu, jehož původní jméno „Na Brodě“ připomíná brod přes řeku Olšavu, sahá do 10.–12. století. Původní osada pravděpodobně ležela v jižní části nynějšího vnitřního města, v okolí kostela sv. Jana Křtitele, a tvořila důležitou pomezní pevnost na hranici Moravy a Uherského státu. Příhodná poloha, mírné klimatické podmínky a blízkost významných obchodní cest vytvořily předpoklady k tomu, aby osada postupně vyrostla v silné hospodářské středisko na východní hranici mladého českého státu. V důsledku rozvíjejícího se obchodu a řemesel se začala rozšiřovat zástavba severně od původní osady, která nabývala stále více charakter městského sídla (www.ub.cz).

Významným mezníkem v historii Uherského Brodu je 29. říjen 1272, kdy český král Přemysl Otakar II. povýšil Brod na město královské a udělil mu hlubočické právo (soubor právních nařízení) a právo nuceného skladu. Postupně udělil král městu další privilegia (např. osvobození od placení mýta ve všech svých zemích z roku 1275, kdy se v listině vydané v Olomouci poprvé vyskytuje název „Brod Uherský“).

Jako hraniční, pevnostní město, musel Brod čelit nájezdům Uhrů. Těžké chvíle prožíval i v období husitských válek, kdy se stal v podstatě průchodištěm husitských vojsk a také jejich důležitým opěrným bodem. Uklidnění, které nastalo po ukončení husitských válek netrvalo dlouho (www.ub.cz).

Významný rozmach získal Uherský Brod za vlády Jana z Kunovic a jeho syna. Uherský Brod za jejich panství zaznamenal hospodářský a kulturní rozkvět. Druhá polovina 19. století přinesla do města rozvoj průmyslu, byla zavedena železnice a nastal další rozmach města. Ve městě sídlila silná německá populace a docházelo často k nesvárům mezi českým a německým obyvatelstvem.

Po první světové válce se Uherský Brod začal rozrůstat. Došlo k rozvoji průmyslu a mezi obyvateli převažovalo dělnictvo. Významný byl rovněž kulturní rozvoj města. Samozřejmě jako celou republiku postihly Uherský Brod válečné útrapy druhé světové války a následný poválečný nástup socialismu. Z města se stalo prakticky pouze průmyslové město a jeho vývoj a rozvoj upadal. Umocněno to bylo v roce 1960, kdy došlo ke zrušení okresu Uherský Brod. Tím byl jeho další vývoj stále více omezován (www.ub.cz).

4.2 Novodobý vývoj města Uherský Brod

Po sametové revoluci v roce 1989 bylo v Uherském Brodě realizováno mnoho investičních záměrů, které významně přispěly k rozvoji města a daly lepší životní podmínky jeho občanům. Rovněž pro turisty a návštěvníky města byly tyto změny

a úpravy přínosné. V rámci decentralizace veřejné správy získalo město svá samosprávní práva a konaly se první svobodné volby do zastupitelstva města. Již v roce 1994 byla dokončena čistírna odpadních vod, což bylo velmi poptávaným nedostatkem. V roce 1999 proběhla rekonstrukce domu dětí a mládeže, který patří k významným kulturně pedagogickým aktivitám města (www.ub.cz).

Z oblasti infrastruktury je určitě nutno zmínit vybudování silničního obchvatu Veletiny – Uherský Brod v roce 2001, který částečně ulevil zvyšující se dopravě přes město. V roce 2006 bylo pak vybudováno parkoviště, které zvýšilo významně dosavadní nedostačující parkovací kapacity v centru Uherského Brodu (www.ub.cz).

V rámci kulturního rozvoje došlo v Uherském Brodě ke značnému posunu oproti letům socialistické centralizace moci. K nejvýznamnějším kulturním milníkům patří vybudování Aquaparku Delfín v roce 2003 a v roce 2007 hřiště pro skateboardisty. Rovněž v tomto roce bylo zřízeno městské informační centrum. V roce 2012 proběhly opravy a revitalizace budovy základní umělecké školy, revitalizace potoku Nivničky a obnova mlýnského náhonu. Roku 2015 byla provedena rekonstrukce významného Masarykova náměstí (www.ub.cz).

Pravidelným periodikem je Brodský zpravodaj, který informuje občany o novinkách ve městě, politickém dění, možnostech sportovního a kulturního vyžití a dalších aspektech, které se města týkají. Vydávání zpravodaje má kladný ohlas u veřejnosti a je dostupný v on-line formě. Město se snaží své občany informovat nejen pomocí zpravodaje, ale rovněž sděluje informace o dění ve městě, a nejen o politickém dění, ale rovněž i novinkách a akcích z oblasti kultury, sportu, společenského dění a dalších. (www.ub.cz).

4.3 Zastupitelstvo města Uherský Brod

Uherský Brod je v souladu podle zákona o obcích se statutem města. Zastupitelstvo města tvoří nejvyšší orgán města ve správních věcech samosprávné působnosti. Výkonným orgánem je Rada města Uherský Brod (www.ub.cz).

Zastupitelstvo města volí radu města, starostu a dva místostarosty. Dalšími orgány města Uherský Brod je pak Městský úřad Uherský Brod a Městská policie Uherský Brod. Poslední volby do zastupitelstva města proběhly v roce 2018 a letošní rok 2022 tak bude rokem volebním. Zastupitelstvo má celkem 27 volených členů. V posledních volbách se do zastupitelstva města dostalo celkem osm politických stran či seskupení (www.ub.cz).

Složení Zastupitelstva města Uherský Brod je po volbách v roce 2018 následující:

KDU-ČSL 7 zastupitelů

ODS 5 zastupitelů

ANO 2011 4 zastupitelé

Nezávislí za rozvoj města 3 zastupitelé

ZVUK 12 – ÚSPĚCH A KUMŠT 3 zastupitelé

Nezávislí kandidáti s podporou ČSSD 2 zastupitelé

BROŽANÉ SOBĚ 2 zastupitelé

Komunistická strana Čech a Moravy 1 zastupitel

Vítězná strana KDU-ČSL získala post starosty města.

Post místostarostů mají zastupitelé z ODS a Nezávislí za rozvoj města (www.ub.cz).

Zastupitelstvo města má několik podřízených výborů:

- Finanční výbor
- Kontrolní výbor
- Osadní výbor pro místní část Havřice
- Osadní výbor pro místní část Těšov – Újezdec
- Výbor pro strategický rozvoj
- Výbor pro životní prostředí.

Největší význam mají výbory finanční a kontrolní, které jsou obligatorně ze zákona zřizovány. Důležité jsou všechny výbory, nicméně tyto dva jsou více sledované v očích veřejnosti. K nim lze přidat i strategický výbor, který řeší další možnosti rozvoje města (www.ub.cz).

Ve městě Uherský Brod je v současnosti plánována výstavba obchvatu spojující místní část Havřice s ulicí Prakšická, jehož cílem je ulevit dopravě v centru města, nejvíce pak ulici Horní Valy. Nicméně občané dotčených částí, kterými má obchvat města vést, s tímto nesouhlasí, jelikož by se odklon dopravy dostal do jejich těsného sousedství a snížila by se kvalita jejich života, či snížila cena nemovitostí. Proto nyní situaci řeší formou petice a zbrojí proti tomuto kroku. Jak vyplynulo z rozhovorů, dá se očekávat i podání žaloby a celý spor bude nejspíše dále eskalovat. V letošním roce komunálních voleb to může být o to více téma k politickým debatám a získání přízně voličů. Tato kauza byla dokonce medializována, což nemá pozitivní dopad na představitele města (www.ub.cz).

Město Uherský Brod má rovněž zřízeny organizační složky města. Patří mezi ně např. jednotky sboru dobrovolných hasičů, které jsou jak pro samotné město Uherský Brod, tak pro části Havřice a Těšov (www.ub.cz).

Město Uherský Brod má rovněž zřízeno několik příspěvkových organizací:

- TSUB (Technické služby Uherský Brod)
- Centrum pohybových aktivit Delfin
- Dům dětí a mládeže
- Dům kultury Uherský Brod
- Hvězdárna Domu kultury
- Knihovna Františka Kožíka
- Kino Máj Uherský Brod
- SOCIÁLNÍ SLUŽBY UHERSKÝ BROD, p. o.
- Osm mateřských škol a pět základních škol

Město Uherský Brod má rovněž dvě obchodní společnosti. Jsou jimi REGIO UB, s. r. o. a Městská nemocnice s poliklinikou Uh. Brod, s. r. o..

Dá se říct, že město Uherský Brod plní svoji povinnost být pro občany nejen jako orgán veřejné moci, ale zabezpečit jim i dostatečné kapacity na vzdělání, kulturu, sport a volný čas. I občané města vnímají posun, který město v této oblasti pro občany udělalo.

4.4 Organizační struktura Městského úřadu Uherský Brod

Organizační struktura Městského úřadu Uherský Brod má pevně danou a přehlednou strukturu.

V čele je starosta města, kterého zastupují první a druhý místopředseda. Dále je zde funkce „Určený člen Rady města“. Významná je funkce tajemníka městského úřadu. Tato funkce musí být dle zákona ve městě Uherský Brod zřízena. Tajemník města představuje nejvýznamnější funkci z pohledu personálního zabezpečení chodu úřadu.

Město Uherský Brod má několik speciálních odborů. Tyto odbory se dělí dále na speciální oddělení či útvary. Jsou jimi:

4.4.1 Odbor kanceláře tajemníka (OKT)

V samostatné působnosti zajišťuje zejména tyto činnosti:

- Vedení veškeré administrativy starosty, místostarostů a tajemníka úřadu
- Komplexní agenda platů všech zaměstnanců města zařazených do úřadu, stejně jako zaměstnanců města nezařazených do úřadu (např. Městská policie Uherský Brod) i členů a výboru ZM, komisí RM- včetně nemocenských dávek, nemocenského, sociálního, důchodového, zdravotního i úrazového pojištění
- Organizace oficiálních akcí města (personálně i technicky)
- Provádění kontroly cestovních příkazů všech zaměstnanců a funkcionářů
- Koordinační činnosti v oblasti jemu svěřené působnosti dle pokynů uvolněného funkcionáře města
- Zápisy do pamětní knihy města
- Agenda RM, ZM ve spolupráci s vedoucími odborů i samostatných oddělení, včetně zápisů z jejich jednání i evidence usnesení orgánů města, které dále uveřejňuje či poskytuje prostřednictvím dálkového přístupu podle zákona o obcích a dalších právních předpisech
- Agenda vzdělávání zaměstnanců i odborné praxe studentů
- Organizace a administrativa výběrových řízení na volná pracovní místa
- Vedení evidence uchazečů o zaměstnání u města
- Agenda důležitých návštěv města
- Nákup kancelářských potřeb pro všechny organizační jednotky úřadu

Dále plní povinnosti zaměstnavatele ve vztahu ke zvláštní odborné způsobilosti na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika práce (prevence rizik na pracovišti), které zajišťuje ve spolupráci s Odborem majetku města.

Odbor kanceláře tajemníka spolupracuje také s Odborem finančním při zajištění agendy Sociálního fondu zaměstnanců města Uherský brod.

4.4.2 Oddělení právní a personální (OKT-OPP)

V samostatné působnosti vykonává zejména tyto činnosti:

- Tvorba právních předpisů města po legislativní i obsahové stránce, s tím související poskytování právní konzultace a právní agendy města a právní služba orgánům i organizačním složkám města včetně jejich zastupování před soudy
- Ověřování formální správnosti a úplnosti smluv uzavřených ostatními organizačními jednotkami úřadu
- Zveřejňování obecně závazných vyhlášek a nařízení města a jejich zasílání příslušnému ministerstvu nebo krajskému úřadu
- Vedení evidence vnitřních předpisů města i městského úřadu
- Vedení evidence petic i stížností, zároveň také koordinace jejich vyřízení
- Koordinace činnosti v oblasti poskytování informací dle zákona č.106/1999 Sb.,o svobodném přístupu k informacím -vede také evidenci písemných žádostí o jejich poskytnutí včetně jejich vyřízení
- Vymáhání veškeré nepeněžitě pohledávky v rámci výkonu samostatné působnosti města soudní cestou
- Komplexní koordinace personální agendy pro zaměstnance města včetně přípravy smluv a jiných dokumentů v písemné i elektronické podobě pro město včetně odměňování a vedení personálního informačního systému

- Plnění úkolů v oblasti pracovnělékařské péče, provádění vstupního školení v rámci BOZP
- Organizace a kontrola zaměstnanců v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti z hlediska dodržování režimu dočasně práce neschopných zaměstnanců dle příslušného zákona zákoníku práce
- Vedení personální agendy odměn členů ZM, komisí RM a výborů ZM, volebních komisí, popřípadě jiných osob se vztahem k městu, včetně zpracovávání návrhů do orgánů města v oblasti odměňování neuvolněných členů ZM
- Komplexní koordinace a péče o lidské zdroje
- Vedení, aktualizace dat a nastavování parametrů v elektronickém docházkovém systému zaměstnanců zařazených do městského úřadu včetně vydávání docházkových čipů
- Vedení evidence zdravotních pojišťoven všech zaměstnanců města
- Komplexní koordinace činností s ÚP ČR při vytváření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací a také poskytování příspěvků spolufinancovaných ze státního rozpočtu a ESF
- Kompletní administrace a evidence všech veřejných zakázek malého rozsahu financovaných z rozpočtu jednotlivých oborů, dále také administraci veřejných zakázek zadávaných dle zákona zpracovaných externí firmou, které jsou financovány z rozpočtu jednotlivých oborů, konkrétně na tzv. profilu zadavatele
- Zabezpečení chodu elektronických aukcí a poptávkových řízení, dále také administrace veřejných zakázek na profilu zadavatele, u nichž bude zadavatelem právě město, případně příspěvková organizace města

- Zveřejňování smluv soukromoprávní smlouvy, smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci prostřednictvím registru smluv

4.4.3 Oddělení informatiky (OKT-OINF)

V samostatné působnosti vykonává a zajišťuje zejména:

- Provoz a údržbu veškeré výpočetní, kancelářské, telefonní a zabezpečovací techniky úřadu, stejně jako veškerých informačních, kancelářských a grafických systémů úřadu včetně jejich efektivního užívání
- Správu komunikační a datové infrastruktury úřadu
- Bezpečný provoz, nakládání a manipulaci s veškerými elektronickými daty úřadu
- Provoz *www* serveru, vytváření koncepce tvorby *www* stránek a také běžnou uživatelskou podporu, včetně jednání ZM a RM po technické stránce
- Integraci jednotlivých aplikací úřadu
- Zpracování koncepce dalšího rozvoje výpočetní, kancelářské, telefonní i zabezpečovací techniky úřadu
- Technickou a odbornou konzultaci pro organizační jednotky úřadu, orgány a organizační složky města i právnické osoby, u nichž je město zřizovatelem nebo zakladatelem
- Záležitosti týkající se styku s telekomunikačními operátory mobilních i pevných sítí
- Provoz telefonní ústředny, místního rozhlasu a geografického informačního systému (GIS)
- Spolupráci s podatelnou, zejména v oblasti správy a zabezpečení chodu datových schránek

4.4.4 Odbor správní agendy (OS-S)

Činnosti vykonávané v samostatné působnosti:

- Provoz pracoviště CzechPOINT
- Vítání občánků do života, nákup dárkových předmětů na vítání a také sňatky
- Zpracování vyúčtování k výplatám pro účinkující na občanských obřadech
- Sepisování darovacích smluv a vyplacení daru města pro nově narozené občany
- Vybírání správních poplatků, včetně vedení knih příjmových i výdajových

V přenesené působnosti je odbor správní zodpovědný zejména za:

- Odbornou konzultaci obcím ve správním obvodu
- Projednávání přestupků fyzických osob, právnických osob a podnikajících osob, spáchaných na území Uherského Brodu a také na území 21 okolních obcí podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích v platném znění (např. přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti občanskému soužití, přestupky proti majetku atd.)
- Projednávání přestupků z různých oblastí veřejné správy, které jsou uvedeny v dalších 251 zvláštních zákonech, jejichž změny jsou zakotveny v zákoně č. 183/2017 Sb., v platném znění, a to například přestupky proti zákonu o zbraních a střelivu, zákonu o sociálně-právní ochraně dětí, zákonu o střetu zájmů, zákonu o Policii České republiky, zákonu o vysokých školách atd.
- Spolupráci a poskytování součinnosti soudům, státním zastupitelstvím, Policii České republiky a jiným správním orgánům
- Spolupráci s finančním odborem při vymáhání uložených pokut

- Vyhotovení podkladů pro fakturaci obcím za projednané přestupky dle uzavřených veřejnoprávních smluv
- Komplexní výkon státní správy na úseku matriky dle zákona o matrikách
- Metodickou a kontrolní činnost vůči obcím úřadům pověřeným vedením matrik ve svém správním obvodu
- Výkon státní správy na úseku evidence obyvatel obce s rozšířenou působností a ohlašovny dle zákona o evidenci obyvatel
- Výkon státní správy na úseku e-OP a e-CD dle zákona o občanských průkazech a cestovních dokladech
- Registrace kandidátních listin při volbách do zastupitelstev obcí pro všechny obce náležející do jeho územního obvodu

4.4.5 Oddělení správní činnosti a agendy (OS-D)

V samostatné působnosti je zodpovědné za:

- Zajišťování provozu CzechPOINTU
- Vítání nových dětí do života, nákupuje dárkové předměty na sňatky a vítání
- Výběr správních poplatků, vedení příjmové a výdajové pokladní knihy
- Sepisování darovacích smluv, vyplácení daru pro narozené občany města Uherského Brodu

V přenesené působnosti oddělení správní agendy vykonává:

- Státní správu na úseku evidence obyvatel obce s rozšířenou působností
- Komplexní výkon státní správy na úseku matriky
- Provádí státní správu na úseku e-OP a e-CD dle zákona o občanských průkazech a cestovních dokladech

- Organizačně, technicky se podílí a dále plní úkoly ze zákona o volbách do obcí, krajů, poslanecké sněmovny, senátu, evropského parlamentu, a volbě prezidenta
- Registraci kandidátních listin při volbách do zastupitelstva obcí pro všechny obce náležející do jeho územního odboru
- Činnost na úseku ověřování dle zákona o ověřování
- Spolupráci a poskytování součinnosti soudům, státním zastupitelstvím, Policie ČR a dalším správním úřadům
- Poskytuje odbornou konzultaci obcím ve správním obvodu
- Projednává přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob spáchaných na území města Uherský Brod a to i v okolních obcích dle 21 uzavřených veřejnoprávních smluv (přestupky proti majetku, přestupky proti občanskému soužití, přestupky proti veřejnému pořádku a jiné)
- Projednává přestupky z dalších oblastí veřejné správy, které jsou uvedeny v dalších 251 zvláštních zákonech, jejichž změny jsou zakotveny v zákoně č. 183/2017 (přestupky proti zákonu o zbraních a střelivu, zákonu o návykových látkách, sociálně-právní ochraně dětí)

4.4.6 Oddělení dopravně správní činnosti a agendy (OS-D)

V samostatné působnosti nevykonává žádnou agendu, pouze v přenesené působnosti má zodpovědnost za:

- Činnost orgánu státní správy v rozsahu stanoveném zákonem
 - o silniční dopravě v platném znění (výkon úřadu pro taxislužbu a správního orgánu pro stanice měření emisí) a o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (registr vozidel, registr přestupků na údeku pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

- o provozu na pozemních komunikacích (získávání odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, registrace k provozování autoškoly, registr řidičů, vydávání řidičských průkazů, paměťových karet řidičů a vedení správního řízení k omezení řidičského oprávnění)
- o pozemních komunikacích (výkon státní správy ve věcech silnicí II. a III. Třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací a projednávání správních deliktů v souvislosti s kontrolním vážením vozidel a o těchto deliktech vydává rozhodnutí)
- Dále vydává rozhodnutí ve věcech přestupků, projednává přestupky proti BESIP a spolupracuje s finančním odborem při výběru pokut

4.4.7 Odbor stavebního úřadu (OSU)

V samostatné působnosti rozhoduje podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích o tom, jakým orientačním nebo popisným číslem bude budova označena.

V přenesené působnosti plní funkci obecného stavebního úřadu dle §13 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním úřadu, s odborem rozvoje města spolupracuje při výkonu svěřených činností a společně se správním odborem a odborem životního prostředí koordinuje postup společného řízení podle §94a tohoto zákona

4.4.8 Oddělení územního plánování

V samostatné působnosti nevykonává žádné agendy

V přenesené působnosti plní funkci úřadu územního plánování dle §6 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

4.4.9 Odbor životního prostředí (OZP)

V samostatné působnosti vykonává

- Činnost zabezpečující ochranu města proti povodním (aktualizuje a zpracovává povodňový plán města)
- Zajišťuje provoz sběrných dvorů a také koncepce i provoz systému nakládání s komunálními odpady města

V přenesené působnosti vykonává zejména:

- Činnost orgánu státní správy v rozsahu stanoveném zákonem
 - o odpadech
 - o ovzduší
 - o ochraně krajiny a přírody (na ochranu zvířat proti týrání)
 - o lesích (na úseku obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin)
 - o rybářství
 - o myslivosti
 - o ochraně zemědělského půdního fondu
 - o vodách, vodovodech a kanalizacích (je speciálním stavebním úřadem pro vodní díla)
- Zabezpečuje činnosti související s ochranou obce s rozšířenou působností proti povodním (aktualizuje povodňový plán, vede přesnou evidenci, potrzuje soulad povodňových plánů s povodňovým plánem vyšší úrovně)
- Zabezpečuje oblast veřejné správy, státní památkové péče podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

4.4.10 Odbor sociálních věcí (OSV)

a) Sociální služby:

V samostatné působnosti jsou zodpovídá za:

- Koordinování komunitního plánování sociálních služeb v rámci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na území města
- Agendu dotací z rozpočtu města na úseku sociálních věcí

V přenesené působnosti

- Poskytuje sociální poradenství a vykonává činnost podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Provádí sociální šetření
- Vykonává činnost podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

b) Ostatní činnosti:

V samostatné působnosti nevykonává žádné agendy.

V přenesené působnosti vykonává:

- Státní správu podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách (výdej tiskopisů a žádanek s modrým pruhem)
- Státní správu podle zákona č. 237/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin
- Funkci opatrovníka podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (omezení svéprávnosti)
- Funkci zvláštního příjemce důchodu, dávek státní sociální podpory a dávek pomoci hmotné nouzi na základě rozhodnutí příslušného úřadu.

c) Oddělení sociálně právní ochrany dětí (OSV – OSPOD):

V samostatné působnosti nevykonává žádné agendy.

V přenesené působnosti vykonává:

- Státní správu podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Funkci opatrovníka a poručníka podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Účastní se řízení podle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád
- Poskytuje sociální poradenství podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

4.4.11 Odbor rozvoje města (ORM)

V samostatné působnosti působí při:

- Ověřování dle zákona o ověřování pro potřeby agendy odboru
- Předávání dílčího vyjádření jednotlivých oddělení pro potřeby Odboru majetkoprávního
- Přípravě výběrových řízení konzultuje dílčí kroky s odborem kanceláře tajemníka
- Archivuje dokumentaci ve své působnosti

V přenesené působnosti nevykonává odbor rozvoje města žádnou agendu.

4.4.12 Oddělení investic (ORM-OI)

V samostatné působnosti vykonává a zabezpečuje:

- Realizaci příprav investičních akcí města

- Územního rozhodnutí, stavebního povolení, kolaudačního rozhodnutí nebo povolení na předběžné či dočasné užívání staveb
- Podklady pro majetkoprávní jednání
- Přípravu pozemků pro zahájení stavby s příslušnými orgány
- Vyhotovení nezbytných podkladů a průzkumů v souvislosti s projektovou přípravou služeb
- Projektovou přípravu ve spolupráci s odvětvovými odbory včetně interiérů investičních akcí města a rekonstrukcí budov v majetku města, které zajišťuje REGIO UB, s. r. o.
- Ve spolupráci s ostatními organizačními jednotkami úřadu zajišťuje demolice městských budov a spolupůsobí při provádění exekucí k vymození nepeněžitě povinnosti

V přenesené působnosti nevykonává oddělení investic žádné agendy.

4.4.13 Oddělení dotací a rozvoje města (ORM-ODRM)

V samostatné působnosti vykonává:

- Přípravu podkladů, dokumentů pro strategický rozvoj města příp. regionu a spolupracuje s odbory města na vytváření odborných rozvojových koncepcí
- Koordinuje strategický rozvoj města ve všech oblastech
- Sleduje nejnovější trendy strategického plánování a regionálního rozvoje na základě kterých navrhuje nejvýhodnější strategické, koncepční dokumenty a varianty rozvoje pro město včetně zajištění propagace rozvojových záměrů města a projednání s veřejností.
- Zajišťuje ve spolupráci s Odborem finančním řádné a včasné profinancování dotací

- Spolupracuje s neziskovými organizacemi
- Zabezpečuje dotační agendu města a koordinaci v oblasti Místní agendy 21

V přenesené působnosti nevykonává oddělení dotací žádné agendy.

4.4.14 Oddělení městské architektury (ORM-OMA)

V samostatné působnosti vykonává zejména tyto činnosti:

- Na vyžádání vydává vyjádření ke stavebním záměrům investorů
- Zabezpečuje výkon funkce městského architekta
- Spolupracuje s ostatními organizačními jednotkami při přípravě studií, územně-plánovacích podkladů, územního plánu města
- Zabezpečuje pro město výkon činnosti v oblasti dopravy a také cyklokoordinátora
- Zabezpečuje koncepční péči o městskou zeleň
- Zajišťuje správu vodních toků v rozsahu stanovené zákonem

V přenesené působnosti nevykonává žádné agendy.

4.4.15 Odbor majetkoprávní (OMP)

V samostatné působnosti vykonává tyto agendy:

- Vedení evidence nemovitého majetku města
- Ověřování majetkoprávních vztahů k nemovitostem, a také majetkoprávních záležitostí týkajících se nabývání a převodu nemovitého a movitého majetku, včetně zajištění nabývacích titulů
- Zpracování podkladů k projednání majetkových záležitostí

- Vedení evidence bytů v majetku města, vyřízení žádosti o byt, směnu bytů
- Příprava podkladů pro jednání bytové komise
- Vyřízení žádosti o umístění reklamních zařízení na městských pozemcích a budovách
- Vedení agendy dle zákona č. 172/1991 Sb.

4.4.16 Odbor finanční (OF)

V samostatné působnosti vykonává:

- Vedení účetnictví dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Rozbory a hodnocení plnění schváleného rozpočtu města
- Úhrady faktur dle podkladů předložených odbory
- Vypracování priznání k dani z nemovitých věcí
- Koordinace spolupráce odborů městského úřadu při inventarizaci majetku města
- Metodicky řídí, organizuje, sestavuje a předkládá k projednání radě města a zastupitelstvu města rozpočet města pro příslušný kalendářní rok a střednědobý výhled rozpočtu a realizuje interní změny rozpočtu (v případě potřeby předkládá návrhy na změny rozpočtu k projednání radě a zastupitelstvu města)

V přenesené působnosti obor finanční zajišťuje:

- Komplexní agendu dle zákona č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách

- Vykonávání správy placení peněžitého plnění v rámci dělené správy dle zákona č. 280/2009 Sb., a správu daní dle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu

4.4.17 Odbor školství, kultury a sportu (OSKS)

V samostatném působnosti vykonává tyto činnosti:

a) Na úseku kultury:

- Plní úkoly úřadu při pořádání kulturních a společenských akcí
- Připravuje podklady pro rozhodování orgánů města ve věcech čestného občanství města, dotací v oblasti dětí, udělování grantů
- Stará se o hlášení v městském rozhlase
- Podílí se na organizování akcí v rámci spolupráce mezi družebními městy

b) Na úseku školství:

- Spolupracuje s příspěvkovými organizacemi města – základními a mateřskými školami
- Spolupracuje se školskými zařízeními jiných zřizovatelů v rámci města
- Rozhoduje podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání

c) Na úseku sportu:

- Zabezpečuje agendu sportovní komise
- Rozdějuje dotace z rozpočtu města na sportovní aktivity
- Spolupracuje s příspěvkovými organizacemi města v oblasti sportu

V přenesené působnosti odbor školství, kultury a sportu vykonává:

- Státní správu v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností

4.4.18 Městské informační centrum

V samostatné působnosti vykonává tyto činnosti:

- Poskytuje turistické informace o Uherském Brodě a jeho regionu
- Zajišťuje výrobu, distribuci a prodej propagačních materiálů města
- Plní úkoly v oblasti propagace města

V přenesené působnosti nevykonává žádné agendy.

4.4.19 Odbor obecní živnostenský úřad (OOZU)

V samostatné působnosti spolupracuje s ostatními odbory při organizaci akcí pořádaných městem.

V přenesené působnosti vykonává zejména:

- Poskytování spotřebitelského poradenství veřejnosti
- Vedení řízení o přestupcích dle zákona 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich na úseku podnikání
- Provádění kontrolní a dozorové činnosti na základě zmocnění zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, zákonem č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, a konečně zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

4.4.20 Oddělení registrace (OOZU-OR)

V samostatné působnosti nevykonává žádné agendy.

V přenesené působnosti vykonává zejména:

- Státní správu na úseku evidence zemědělských podnikatelů dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství
- Státní správu jako obecní živnostenský řad podle zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech
- Plní funkci pracoviště CzechPOINTu pro klienty OOZU

4.4.21 Oddělení interního auditu

V samostatné působnosti vykonává:

- Zabezpečuje veřejnosprávní kontrolu podle zákona o finanční kontrole a to u příspěvkových organizací města
- Spolupracuje s kontrolním výborem zastupitelstva města

V přenesené působnosti plní úkoly interního auditu podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.

Výše uvedené rozdělení městského úřadu nám příznačně koresponduje s teoretickou částí nastavení určení obce s rozšířenou působností. Jak vyplynulo i z rozhovorů a dotazování na MěÚ Uherský Brod, bývalo zpočátku možná pro občany obtížnější pochopit fungování nově zavedeného systému veřejné správy. Postupem let se ovšem dostalo do povědomí obyvatel.

Odbory v působnosti obce s rozšířenou působností Uherský Brod mají na starosti agendu státní správy v přenesené působnosti pro celkem 29 obcí, které má město Uherský Brod ve svém správním obvodu. Jsou to následující obce (www.ub.cz).

- Bánov
- Bojkovice
- Březová
- Bystřice pod Lopeníkem
- Dolní Němčí
- Drslavice
- Horní Němčí
- Hostěnín
- Hradčovice
- Komňa
- Rokytná
- Lopeník
- Nezdenice
- Nivnice
- Pašovice
- Pitín
- Prakšice
- Rudice
- Slavkov
- Starý Hrozenkov
- Strání
- Suchá Loz
- Šumice
- Vápenice
- Veletiny
- Vlčnov
- Vyškovec
- Záhorovice
- Žitková

Všechny tyto obce mají vlastní samosprávu a jedná se o obce I. nebo II. typu, tedy obce s pověřeným obecním úřadem. V rámci působnosti obce s rozšířenou působností Uherský Brod plní tuto funkci pro uvedené obce ve svém správním obvodu (www.ub.cz).

Jak vyplynulo z rozhovorů s občany města i s představiteli vedení města, je správné, že se veřejná správa přiblížila více lidem a její dostupnost spolu s postupnou digitalizací působí kladně v oblasti časové zátěže i nákladovostí finanční. Rovněž už neplatí u většiny agend (např. finanční úřad, živnostenský úřad aj.), že se musí občan dostavit k řešení svých problémů na konkrétní úřad v místě svého bydliště nebo ve své spádové oblasti, tedy např. v rámci obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu je obec, kde občan žije. Lze již většinu věcí řešit na kterémkoliv úřadě v rámci ČR, případně využít služeb CZECH POINT či kontaktních míst veřejné správy.

Závěr

Tato bakalářská práce s názvem „*Obce s rozšířenou působností*“ měla za cíl definovat pojem a určení obcí v České republice, včetně historického vývoje, zaměřit se na fungování i současnou úpravu obcí s rozšířenou působností a popsat také jejich strukturu. V praktické části pak byl řešen konkrétní příklad fungování obce s rozšířenou působností, kterou bylo město Uherský Brod.

Obec a samostatné obecní zřízení jako základ moderního státu se začala formovat ještě v dobách rakouské monarchie. Potom, co se vymanily z poddanské a nevolnické služby získaly obce svoji autonomii. Jejím základem je samospráva, právo obcí rozhodovat o určitých věcech ve své vlastní působnosti.

Obecní vývoj zaznamenal spoustu změn v rámci své samostatné působnosti. Občané obce měli možnost volit si své zastupitele a starosta obce se těšil zpravidla značné vážnosti. Nástup fašismu a německá okupace ukončily samosprávnou činnost obcí a řízení bylo opět centrální. Krátká doba svobody po konci druhé světové války trvala pouze od roku 1945 do února 1948, kdy došlo ke komunistickému převratu. Nastal opět návrat k centralizaci moci. Bylo zrušeno zemské zřízení, které mělo tradici ještě za doby rakouské monarchie. Místo obecního úřadu a funkce starosty nastoupily jako orgány státní správy místní národní výbory v čele s předsedou. Nad nimi byly okresní národní výbory a nejvýše postavenými byly krajské národní výbory. Samozřejmě centrálně řízené ústředním orgánem státní moci Ministerstvem vnitra.

Komunistická moc potlačovala samostatnou působnost obcí a na dlouhá desetiletí se tak obce staly jen prodlouženou rukou totalitní státní moci. Po sametové revoluci roku 1989 bylo zřejmé, že bude nutné provést velké reformy veřejné správy,

potażmo obecního zřídzení. Silně centralizovaná veřejná správa se opět navracela k decentralizaci a přenesení státní moci na územně správní celky.

Významný byl rok 2000, kdy vstoupil v platnost zákon o obcích a zákon o krajích, potażmo ještě zákon o hlavním městě Praze. Došlo ke vzniku 13 krajů, zvláštnímu postavení Prahy jako hlavního města. V neposlední řadě pak došlo k jasnému nastavení obecního zřídzení. Zároveň došlo postupně k zániku okresních úřadů, které byly rovněž symbolem centrální státní moci. Nezanikly ovšem okresy jako součásti územního členění státu.

Obce se v ČR dělí na tři základní typy. Obce prvního typu jsou obce s běžným obecním úřadem, které vykonávají základní agendu v rámci přenesené působnosti. Dále jsou to obce druhého typu, což jsou obce s pověřeným obecním úřadem. Zde je již rozsah vykonávané státní správy v přenesené působnosti větší. Největší rozsah působnosti má obec s rozšířenou působností, což jsou tzv. trojkové obce. Do jejich správního obvodu spadají obce prvního a druhého typu. Rozsah výkonu přenesené působnosti je u těchto obcí největší. Každá obec je součástí určitého vyššího územně samosprávného celku, tedy kraje.

Obec má několik důležitých orgánů. V čele obce stojí starosta, který má také na starosti chod obecního úřadu. Základním prvkem samosprávy obce je obecní zastupitelstvo, což je orgán přímo volený občany obce ve volbách konaných každé čtyři roky. Počet zastupitelů obce je dán zákonem dle velikosti obce. Zastupitelstvo má pravomoc vydávat obecně závazné vyhlášky, což jsou právní předpisy obce. Ty musejí být samozřejmě v souladu se zákony státu. Dalším důležitým orgánem je rada obce, která ovšem nemusí být zřídzena v obcích menších. Její zřídzení upravuje zákon. Pokud rada obce není zřídzena, vykonává její funkci zastupitelstvo obce.

Vybrané město Uherský Brod je obcí s rozšířenou působností. Ve svém správním obvodu má celkem 29 obcí, pro které vykonává státní správu v přenesené působnosti obce s rozšířenou působností. Město Uherský Brod je moderní město s bohatou kulturní historií i současností. V minulosti mělo velký význam především ve středověku, jelikož bylo poměrně vhodně umístěné skrz kupecké cesty. Postupně se stávalo městem průmyslovým. Nicméně jeho význam poměrně hodně opadl za socialismu, kdy mu byl odebrán i statut okresního města.

Jako obec s rozšířenou působností vykonává město Uherský Brod státní správu v přenesené působnosti v mnoha agendách, jako je např. živnostenský odbor, odbor životního prostředí, odbor sociálních věcí, odbor školství, stavební úřad a další. Cílem veřejné správy je služba občanům, dostupnost, transparentnost a další faktory pro zabezpečení a pohodlného fungování obce a potažmo celého státního zřízení.

I přes občasné problémy a byrokracii praktických dnů ve styku občanů s veřejnou mocí je zřejmé, že vývoj obecního zřízení udělal za poslední desetiletí značné pokroky. Významná autonomie v pozici výkonu samosprávy v samostatné působnosti obce je základním kamenem svobodné a demokratické společnosti každého státu.

Obecní zřízení prošlo v poměrně krátké historii značnými změnami, které byly dány jak přirozeným vývojem obecního zřízení, tak politickými změnami v podobě druhé světové války a německé okupace, po které následovala v roce 1948 totalitní vláda komunistické strany, která obecní zřízení centralizovala a deformovala na dlouhých čtyřicet let. Současný model místní samosprávy se v základech podobá obecnímu zřízení, které začalo vznikat za doby Rakouska-Uherska a bylo následně převzato a rozvíjeno novou Československou republikou.

Současná právní úprava obecního zřízení dává velmi silnou autonomii obecní samosprávě. Snahou veřejné správy je být co nejbližší občanům a působit maximálně efektivně. Tím, že obce vykonávají kromě samosprávy v rámci samostatné působnosti i státní správu v přenesené působnosti, jsou tak pro občany k dosahu více, než tomu bylo v minulých letech. Státní správa je na určité úrovni vykonávána v každém obecním typu, nicméně samozřejmě čím větší obec, potažmo město, tím více agendy státní správy jim náleží. Důležité je, aby trend efektivní, moderní obce i nadále vydržel a občanům se dostávalo kvalitních služeb.

Zdroje

Právní předpisy

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Ministerstva vnitra o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Organizační řád Městského úřadu Uherský Brod č. 9/2020

Literatura

HENDRYCH, Dušan. Správní právo: obecná část. 7. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, 837 s. ISBN 978-80-7400-049-2.

KADEČKA, Stanislav., RIGEL, Filip. Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost. 2009. 19 s.

KOUDELKA, Zdeněk. Obce a kraje. 2. doplněné. Praha: LINDE Praha a.s., 2001. 422 s. ISBN 80-7201-272-X. 9.

KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. 1. vyd. Praha: Linde, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

KOČÍ, Roman. Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou. 1. vyd. Praha: Leges, 2012, 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.

MALÝ, Karel. Dějiny českého a československého práva do roku 1945. Praha: Leges. 2010. 640 s. ISBN: 978-80-87212-39-4.

MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 80-86199-23-1.

PRŮCHA, Petr. Správní právo obecná část. 8. vyd. Praha: Aleš Čeněk, s.r.o. 2012. 427 s. ISBN 978-80-7239-281-0.

Schelle, Karel. Vývoj veřejné správy v letech 1848–1948. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2002, 389 s. ISBN 80-86432-25-4.

SCHELLE, Karel. Dějiny české veřejné správy. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 319 s. ISBN 978-807-3802-035.

Internetové zdroje

Webové stránky hl. města Prahy. Dostupné z: <https://www.praha.eu/jnp/>

Webové stránky města Uherský Brod.

Seznam obrázků:

Obr. 1: Logo města Uherský Brod

Obr. 2: Erb města Uherský Brod